

Handläggare: Mattias Rosenqvist

Rapport om Stiftelsen SHIS Bostäders internkontroll år 2024 – bilaga 2 till årsredovisning

Abdi-Nur Isse
VD

Inledning

I enlighet med kommunallagen, stiftelselagen och stadens regler för ekonomisk förvaltning svarar Stiftelsen SHIS Bostäder som kommunal stiftelse för intern kontroll av verksamheten.

Detta innebär bland annat att tillse att verksamheten bedrivs enligt gällande lagstiftning, enligt de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige (KF)/styrelsen har beslutat och följer gällande föreskrifter samt ser till att den interna kontrollen är tillräcklig.

SHIS arbete med internkontroll

Internkontrollen ska bestå av tre delar:

1. System för internkontroll
2. Årlig väsentlighets- och riskanalys (VoR) samt utifrån sådan
3. Upprätta internkontrollplan

Systemet för internkontroll ses över årligen och revideras vid behov. Väsentlighets- och riskanalysen genomförs i flera steg. De viktigaste processerna/arbetsätten identifieras för att uppnå KF:s/styrelsens mål för verksamheten. I arbetet beaktas lagstiftning och verksamhetens uppdrag. Utifrån arbetsätten identifieras oönskade händelser. Dessa värderas (1-5) utifrån vilka konsekvenserna det blir om händelsen inträffar samt hur sannolikt det är att händelsen inträffar. Därefter beräknas en risknivå genom att multiplicera värdet för sannolikhet med värdet för konsekvens. Sedan vidtar en sårbarhetsanalys (SBH) som bedömer SHIS förmåga att hantera den oönskade händelsen. Värdet (1-5) multipliceras med risknivån och vi får ett riskvärde (RV).
Se exempel bilaga 1.

Utifrån riskvärdet beslutas om den oönskade händelsen/risken ska hanteras i internkontrollplanen. I internkontrollplanen planeras hur de löpande kontrollerna/arbetsätten ska följas upp.

För att säkerställa att SHIS verksamhet bedrivs enligt lagar, regler, mål etc. samt har en fungerande uppföljning och inbyggda kontrollmoment, upprättas årligen en plan över verksamheter och processer som ska granskas. Internkontrollen genomförs i huvudsak genom internkontroll på plats i verksamheterna eller via de digitala systemen. Internkontrollplanen utgör årligen en bilaga till budget och verksamhetsplanen för det kommande året.

I denna promemoria, som utgör en bilaga till årsredovisningen redovisas utfallet av 2024 års granskning.

Redovisning av genomförande och utfall av granskning 2024

1. KF:s mål

Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden (KF)

1. Styrelsens mål

SHIS bidrar till ökad livskvalitet för personer och familjer aktuella inom stadens nämnder

Processer/Arbetssätt

Trygg bostad. Systematiskt trygghets- och säkerhetsarbete inkluderat systematiskt brandskyddsarbete.

Oönskade händelser

Kriminalitet, hot och våld samt bränder. Otrygghet för hyresgäster.

Granskning

Under 2024 drabbades SHIS leverantör av digital egenkontroll av en cyberattack, vilket slog ut den app som används för ändamålet. SHIS var därmed tvungna att återgå till en manuell hantering av egenkontrollen. För att följa upp den nya hanteringen genomfördes den 9 december en inspektion av dokumentationen på samtliga fastigheter. Av 30 besökta fastigheter är det endast hälften som når över 85 % av godkänd dokumentation.

Inspektionen visade fler avvikelser vilka bör anses som allvarliga.

I incidentrapporteringsystem IA finns 106 händelseregistreringar.

7 stycken är bränder varav 2 mycket allvarliga med både dödlig utgång och allvarliga personskador. Alla bränder följs upp av säkerhetsenheten i samverkan med verksamhet, fastighetsägare och räddningstjänst. Flera av bränderna har dock kunnat begränsas på grund av rådigt ingripande av medarbetare.

11 stycken är kopplade till drogmissbruk.

Övriga ärenden berör, skadegörelse, nedskräpning, obehöriga i fastigheten, sanitära oegentligheter.

Statistik från Trygghetsteamet

I arbetet med att höja tryggheten i SHIS fastigheter har SHIS i samverkan med Stockholms hem och polisen på Södermalm startat Trygga trappan, vilket genererat en klar ökning av polisär närvaro. Statistiken från Trygghetsteamet visar tydliga positiva resultat på framför allt på SHIS största fastighet på Magnus Ladulås gatan. Där kan ses en minskning av avvisingar av obehöriga från 451 stycken 2023 till 76 stycken 2024. Statistiken visar i övrigt att där SHIS arbetar med att förbättra skalskydd och har en god samverkan med polis och stadsdel samt har igång Trygga trappan ses klara förbättringar vad gäller antalet incidenter och avvikelser.

Plan för uppföljning/utveckling

Under 2025 planeras en repetitionsutbildning gällande egenkontrollen för ansvariga chefer samt medarbetare som utför själva kontrollen i SHIS fastigheter. Parallellt pågår arbete med att få igång den digitala egenkontrollen igen i det nya fastighetssystem Pythagoras. En översyn och revidering av SHIS systematiska brandskyddsarbete (SBA) kommer också att genomföras.

Under första kvartalet 2025 görs en uppföljning av den inspektion som ägde rum den 9 december ifråga om dokumentation gällande egenkontrollen tillhörande det systematiska brandskyddsarbetet.

Som en följd av flera allvarliga bränder avser SHIS också genomföra en försöksverksamhet gällande brandvarnare. Ett system som ger SHIS personal signal om när brandvarnare satts ur spel i lägenhet/er. Att så varit fallet har kunnat noteras vid flera bränder.

I övrigt planerar SHIS fortsatt arbete för att säkra fastigheter och höja både den faktiska säkerheten och den upplevda tryggheten. Detta genom ytterligare förstärkt samverkan mellan SHIS, polis och stadsdelarna. Därtill att kompetenshöjande insatser för personal. Vidare att säkerställa ett fullgott skalskydd samt höja kvaliteten på flera av SHIS tekniska säkerhetslösningar såsom larmsystem och trygghetskameror i fastigheterna.

Ständigt pågår arbete med att säkerställa fullgod IA-rapportering, men ytterligare åtgärder vidtas under första kvartalet 2025.

2. Styrelsens mål

Social hållbarhet genomsyrar SHIS verksamhet.

Processer/Arbetsätt

Resan till egen bostad / Vägen till egen bostad, Boendestöd

Oönskade händelser

Att Vägen till egen Bostad inte blir implementerad, hyresgäster får inte det stöd de behöver.

Granskning

Antal träffar som genomförts inom vägen till egen bostad - Antal deltagare på träffar i vägen till egen bostad.

Kontrollaktiviteterna har genomförts och resultat på de mätta punkter redovisas i årsredovisningen för 2024. Målet om 90% är delvis uppfyllt och uppgår till 76%.

Plan för uppföljning/utveckling

Interna insatser är pågående för att ytterligare stärka arbetet med Vägen till en egen bostad.

3. KF:s mål

Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla.

Styrelsens mål

SHIS ska ha ett utbud som överensstämmer med stadens efterfrågan och vara det självklara förstahandsvalet för stadens nämnder vid val av boendelösningar.

Processer/Arbetsätt

Förstahandsvalet inom Stockholm Stad.

Samverkan med stadens förvaltningar

Uppföljning

Överenskommelse om handlingsplan vid avvikelse.

Oönskade händelser

Inga placeringar

Ingen kommunikation och ingen återkoppling med samverkanspartner

Ingen samverkan med SDF/socialförvaltningen

Granskning

- Antal vidareflyttar till genomgångsbostad
- Antal flyttar till permanent boende efter boendetid hos SHIS
- Antal samverkansforum med stadsdelar/socialförvaltningen
- Regelbunden uppföljning, på sektionsnivå, följa upp hur återkoppling till SDF sker.

Antalet vidareflyttar till genomgångsbostad från Avtalat boende och Boende med stöd är i en fortsatt hög nivå jämfört med 2023. Det vill säga hyresgäster som går vidare i en positiv riktning i boendekedjan och tecknat ett eget självständigt kontrakt med SHIS utan kompletterande avtal med stadsdelsförvaltning eller enheten för hemlösa.

Antalet som flyttar till permanent boende är fortsatt hög men lägre än 2023.

Med samtliga stadsdelsförvaltningar och enheten för hemlösa finns etablerade samverkansforum på såväl enhets- som sektionsnivå även om kommunikationen fortsatt kan utvecklas.

Ovanstående redovisas mer utförligt i årsredovisningen.

Plan för uppföljning/utveckling

Ytterligare arbete är planerat kring hur uppföljningen och spridning av information kopplat till samverkansforum med stadsdelsförvaltningar. Värt att särskilt nämna är att hela organisationen kommer arbeta aktivt kring SHIS varumärke. Detta arbete har startat inom ramen för SHIS chefsutvecklingsprogram. Stadens förvaltningar ska mötas av Ett SHIS med ett likställt och kvalitativt utbud. Ojämn kvalitet är ett område som stadsdelsförvaltningarna pekat ut som ett utvecklingsområde. Utökad samverkan med stadens stadsdelsförvaltningar finns i plan. Detta arbete startar med en workshop i mars

2025 tillsammans med avdelningscheferna vid stadens stadsdelsförvaltningar och enheten för hemlösa.

4. KF:s mål

Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla.

Styrelsens mål

SHIS ekonomi är långsiktigt hållbar

Processer/Arbetsätt

- Boende med stöd – boendestöd med kvalitet utifrån målgruppens behov.
- Rekrytera rätt kompetens
- Ut- och fortbildning för befintliga medarbetare
- Utveckla nya arbetsätt
- Lex Sarah
- Genomförandeplaner
- Dialog och samverkan med SDF

Oönskade händelser

Stadens förvaltningar väljer andra aktörer framför SHIS

Granskning

Nuvarande processer och arbetsätt har genomlysts inom ramen för genomförd digitalisering, för likställighet i utförande med beaktande av hyresgästens individuella behov och förutsättningar. I detta ingår det viktiga kvalitetsarbetet inom ramen för Lex Sarah och upprättande av genomförandeplaner som grund för arbetet.

Samtliga Lex Sarah som inkommit har granskats av särskilt ansvarig för detta och redovisats till avdelnings- och ledningsnivå.

Andelen boende med biståndsbedömd insats har minskat något jämfört med föregående år men att det är en ökning utifrån ett treårsperspektiv. Det ambitiöst ställda budgetmålet uppnås inte.

Plan för uppföljning/utveckling

Digitala förutsättningar finns till stora delar på plats för att på sektion, avdelning och företagsövergrupande nivå kunna fortsätta arbetet med att utveckla och följa kvaliteten i utförandet av de biståndsbedömda tjänsterna, Boende med stöd.

5. KF:s mål

Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla.

Styrelsens mål

SHIS har en organisation och digitala arbetssätt som stödjer effektiva arbetssätt och möter framtida utmaningar.

Processer/Arbetssätt

Systematiskt IT-säkerhetsarbete

Informationsklassning och DPIA (risk och konsekvensanalys)
personuppgiftslagen

Oönskade händelser

Felaktiga eller avsaknad av informationsklassning kan medföra att felaktigt skydd av informationen vilket kan leda till dataintrång, förlust eller skada av information, eller brott mot GDPR.

Granskning

Granska att alla informationsbärare är informationsklassade

Upprätta rutin för uppdatering av informationsklassning årligen/vid större förändring

Under 2024 har SHIS informationsklassat och riskbedömt de mest kritiska verksamhetssystemen. Metoden har vidareutvecklats och arbete har påbörjats i systemet Klassa, vilket förbättrar möjligheter till kontroll och uppföljning. En rutin för att klassificera alla nya initiativ är på plats.

Plan för uppföljning/utveckling

Under 2024 har implementering av ny styrmodell för verksamhetsutveckling med hjälp av digitalisering påbörjats. Arbetet fortsätter 2025. Rutiner för uppföljning ingår i denna modell.

6. KF:s mål

Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla.

Styrelsens mål

SHIS är en attraktiv arbetsgivare med medarbetare som utvecklas för att möta framtiden.

Processer/Arbetsätt

SHIS som arbetsgivare. Systematiskt arbetsmiljöarbete
Systematiskt säkerhetsarbete

Oönskade händelser

Anställda utsätts för hot och våld
Anställda har en dålig arbetsmiljö

Granskning

Uppföljning enskilda incidenter
Statistik avvikelser
Sjukfrånvaro

I SHIS incidentrapporteringsystem IA finns 106 händelseregistreringar.

13 stycken är kopplade till hot och våld mot personal. Av dessa är merparten att betrakta som ofredande. Inget fall av våld mot personal. Alla dessa ärenden följs upp av närmsta chef och i vissa fall även av säkerhetsenheten. Månatligen sammanställs IA-rapporteringen och redovisas inom ramen för samverkan med de fackliga organisationerna.

SHIS övergripande resultat av AMI, Aktivt medskapandeindex, i medarbetarenkäten som genomfördes i februari-mars 2024 uppgick till 85. Genomsnittet för hela Stockholm stad på AMI låg på 81, vilket innebär att SHIS hade ett resultat på fyra enheter högre än snittet.

Den totala sjukfrånvaron på SHIS ligger på 6,77 %. Det är något högre jämfört med Stockholm stad som helhet (6,5 %). Stadsdelsförvaltningarna inom Stockholm stad, som delvis har liknande personalgrupper, ligger på 7,8 %. I jämförelse med dessa ligger SHIS drygt en procentenhet lägre, vilket är positivt. Respektive chef arbetar aktivt med aktuella ärenden och för att förebygga ohälsa, men målet på en sjukfrånvaro på 6 % har SHIS inte kunnat uppnås. Dock har målet gällande kortidssjukfrånvaron uppnåtts. Den uppgår till 2,55% att jämföra med årsmålet på 3%. Förutom att varje chef följer upp sjukfrånvaron gör HR-enheten det varje tertiäl och på årsbasis.

Plan för uppföljning/utveckling

Som redovisats ovan läggs särskilt fokus på IA-rapporteringen under kvartal 1.

Medarbetarenkäten genomförs även 2025 i februari-mars månad. Inom ramen för SHIS ledarskapsprogram görs också en särskild undersökning som fokuserar på ledarskapet för respektive chef. Varje chef kommer inom ramen för programmet att systematiskt arbeta med resultatet och i detta vara kommunikativ med sina medarbetare och överordnad chef.

Utvecklingen av sjukfrånvaron följs därtill upp på samma sätt som tidigare.

Bilageförteckning:

Illustration Risk och sårbarhetsanalys

Bilaga 1

Risk och sårbarhetsanalys

När vi har identifierat en risk så bedömer vi sannolikhet att den ska inträffa och konsekvenserna för SHIS om risken inträffar. SHIS bedömer båda dessa efter en femgradig skala. Värdena multipliceras och ger en risknivå (RN).

Värde	Sannolikhet (S)	Konsekvenser (K)
1	Osannolik	Försumbar
2	Mindre sannolik	Lindrig
3	Möjlig	Kännbar
4	Sannolik	Allvarlig
5	Mycket sannolik	Mycket allvarlig

Sedan gör vi en sårbarhetsanalys (SBH). Vi bedömer SHIS förmåga att hantera den oönskade händelsen. Värdet (1-5) multipliceras med risknivån och vi får ett riskvärde (RV).

Exempel: Risk att SHIS utsätts för cyberattacker.

S = 5 (det är mkt sannolikt att SHIS utsätts för cyberattacker)

K = 4 (konsekvenserna bedöms som allvarliga)

(S) 5 x (K) 4 = (RN) 20

Vi på SHIS arbetar aktivt med IT-säkerhet och genomförda insatser samt pågående arbete gör oss mindre sårbara mot just cyberattacker. Vi bedömer vår sårbarhet till en 2:a

(RN) 20 x (SBH) 2 = (RV) 40

Riskvärdet färgkodas för visuell effekt.

Värdering
Upp till 18
18 - 34
35 och uppåt

Riskvärde som får grön hanteras ej. Bevakning sker på alla som får gult och röda ska hanteras omgående.